

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอเป็นภาพรวมและสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ตามลำดับดังนี้

1. การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา (4.016) มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา (3.993) มาตรฐานด้านผลผลิต (ผู้เรียน) (3.828) ตามลำดับ
2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพ โดยรวม พบว่า มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทุกด้าน
3. ข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ต่อแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้ ข้อเสนอแนะด้านปัจจัยทางการศึกษา คือ โรงเรียนควรมีการสำรวจนักเรียนที่มีปัญหาพร้อมทั้งมีการเยี่ยมบ้านและให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องและจริงจัง มีกิจกรรมพัฒนาครูที่หลากหลายและมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม

จริยธรรมให้กับผู้เรียนและบุคลากรในโรงเรียน จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมและระดมทรัพยากร ในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยใน ชั้นเรียนและนำผลที่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อแก้ไขและพัฒนา งานให้มีคุณภาพ กำหนดอัตราส่วนห้องเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อรองรับนักเรียนที่ เข้ามาศึกษาเพิ่มมากขึ้น ใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการอย่างคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน อย่างสม่ำเสมอและเพียงพอ ส่งเสริมให้ครูได้ตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพครูและพัฒนา วิชาชีพให้สูงขึ้น สำรวจความต้องการของครูในการเพิ่มประสบการณ์เพื่อพัฒนางานให้มี คุณภาพ จัดกิจกรรมและส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มากขึ้น จัดให้มี การนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและมีการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ นำ ผลมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา งาน จัดครูตรงตามวุฒิและความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ รับผิดชอบอย่างเพียงพอ และโรงเรียนควรให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับ การบริหารการศึกษาแก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง สำหรับข้อเสนอแนะด้านกระบวนการทาง การศึกษา คือ โรงเรียนควรจัดให้ชุมชนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน มีการวางแผน และพัฒนาอย่างเป็นระบบ และนำข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินในด้านต่างๆมาใช้ในการ ตัดสินใจและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมให้ชุมชนได้รับความรู้ความเข้าใจใน การจัดการเรียนการสอน จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมและจัดหาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย เน้นให้ครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ ครบทุกช่วงชั้นและทุกกลุ่มสาระ นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนและเผยแพร่ ข้อมูลให้บุคลากรหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบอย่างสม่ำเสมอ มีการประสานความร่วมมือกับ สถาบันต่างๆในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประชาสัมพันธ์โรงเรียนสู่ชุมชนผ่านสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณในการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถมาให้ความรู้ในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น และข้อเสนอแนะด้านผลผลิต (ผู้เรียน) คือ โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะใน การทำงาน รักการทำงานและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ พัฒนาทักษะด้านวิชาการให้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนในระดับที่สูงขึ้น พัฒนาผู้เรียนให้เพิ่มเติมสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม จัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ความกตัญญูในการจัดกิจกรรม ทางการเรียนการสอน ให้ความรู้และสร้างความตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการ เปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ด้าน

ศิลปะ คนตรี และกีฬา ให้เพียงพอ ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีบทบาทในพัฒนาการศึกษา ประชาสัมพันธ์กิจกรรมข่าวสารของโรงเรียนไปสู่ชุมชนและผู้ปกครองให้มากขึ้น ส่งเสริมให้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ โรงเรียนควรส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามกฎหมาย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ตามมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา มาตรฐานด้านผลผลิต (ผู้เรียน) ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่เป็นสาระสำคัญมาอภิปราย ดังนี้

1. การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สรรพศิริ จันทร์ทอง (2547 : 119 – 126) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกกรอบแรก ของโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้อุ้งช่วงชั้นที่ 3-4 จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เพื่อประเมินคุณภาพภายนอกกรอบแรกของโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้อุ้งช่วงชั้นที่ 3-4 จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สัจด์ เกตุรัตน์ (2548 : 114-121) ที่ศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในอำเภอคำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในอำเภอคำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ทั้งรายภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับสมหมาย พรมจ้อย (2550 : 131 – 150) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด (กวีธรรมสาร) พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด (กวีธรรมสาร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กนกชัย เนินซัด (2549 : 97 – 104) ได้ศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียนตาม

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอินทนิล ช่างขันมะลี (2551 : 127 -137) ได้ศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2 พบว่า การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เหตุที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ได้มีการบริหารจัดการที่ดีขึ้น โดยได้รับคำแนะนำ จากสำนักรับรองมาตรฐานการศึกษามาแล้วสองรอบและโรงเรียนได้สนองตอบนโยบายด้าน การศึกษาของไทย พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามนโยบายด้านการศึกษาและให้ เป็นที่ยอมรับแก่ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

2. เปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา โดยรวมมีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา โดยรวมมีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน มาตรฐานด้านผลผลิต (ผู้เรียน) โดยรวมมีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อจำแนก ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จะได้ผลการวิจัยโดยรวมทุกด้านมีระดับความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ สถานศึกษาติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาอยู่เสมอและมีความรู้ความเข้าใจใน มาตรฐานการศึกษามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพิเชต มุลตะกร (2552 : 108 – 121) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทาง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามสถานภาพและมาตรฐานการศึกษา มีระดับ ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

จากการศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพพบสาระสำคัญซึ่งจะนำไปเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา พบว่า มากทุกด้าน แต่เมื่อศึกษาโดยละเอียดแล้ว พบว่า

1.1 ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ด้านปัจจัยทางการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่ามี การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนต่อห้องเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้เรียนในสถานศึกษามีเกณฑ์อายุตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น สถานศึกษาควรจัดให้มีอัตราส่วนจำนวนห้องเรียนต่อจำนวนผู้เรียน อัตราส่วนครูต่อผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด มีการรณรงค์รับนักเรียนเพิ่มตามเกณฑ์และจัดทำระบบสารสนเทศเกี่ยวกับข้อมูลสถิตินักเรียนให้ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน

1.2 ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ด้านกระบวนการทางการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่ามี การดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ การดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยน้อย 3 อันดับ คือ สถานศึกษามีระบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน วัด แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สถานศึกษามีการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนั้น ควรให้สถานศึกษามีแผนพัฒนาความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชน โดยจัดแหล่งเรียนรู้ และให้บริการด้านต่างๆแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องและระดมความคิดเห็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

1.3 ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ด้านผลผลิต (ผู้เรียน)

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่ามี การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้เรียนสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างมีสติ ดังนั้น ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก สามารถประเมินและเลือกแนวทางการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างมีสติ มีเหตุผล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารายกรณี หรือกรณีศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพสถานศึกษา โดยทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อที่จะได้แนวทางแก้ไขปัญหาที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นกับ สถานศึกษาที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด

2.2 ควรทำการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ โดยใช้เทคนิค Delphi เพื่อให้เห็นภาพอนาคต ของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคามมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY